

Teze din programul electoral al Uniunii Creștin-Democrate din Moldova

(Alegeri parlamentare 1998)

Pledînd pentru valorile esențiale: libertatea, solidaritatea, echitatea, UCDM vine în actuala campanie electorală de sine stătător, cu oameni noi, profesioniști, competenți și necompromiși. Ei nu au deținut funcții de conducere în verigile supreme ale puterii și nu poartă răspundere pentru criza social-economică din țară.

Venim în fața Dumneavoastră cu adevărul și valorile morale creștin-democrate, cu dorința de a ne ajuta reciproc, venim cu oameni gospodari, tineri, dar care posedă cunoștințele și experiența necesară pentru a crea un mecanism economic care îi va permite fiecărui om să-și asigure o viață demnă, indiferent de vîrstă, naționalitate, sex și confesiune religioasă.

I. Reforma Statului

Pornind de la faptul că este necesară reformarea Statului:

1.1. Pledăm pentru modificarea Legii fundamentale, Constituția. Este necesar ca Constituția Republicii Moldova să fie confirmată prin referendum. Trebuie să ne apreciem, împreună cu toată populația, în ce țară dorim să conviețuim:

- a) într-o țară prezidențială ori parlamentară cu funcții bine determinate;
- b) în Constituție și în Codul Penal este necesar să se aprecieze responsabilitatea demnitarilor de stat (aleși de popor sau numiți în funcție) atunci cînd sunt aduse daune societății, omului;
- c) Vom propune anularea dreptului de imunitate a deputaților și asigurarea aplicării mecanismului de rechemare a deputaților care nu satisfac doleanțele (cerințele) alegătorilor din circumscripție;
- d) Constituția să nu dea celor care nu au cerințelor posibilitatea de a-și înainta din nou candidatura la alegerile parlamentare sau de a fi numiți în Guvern;
- e) în Constituție și în Codul Electoral să fie fixată alegerea Parlamentului în exclusivitate numai pe bază de circumscripții electorale și crearea unui mecanism de dare de seamă a celor aleși în fața poporului.

În fața legii toți sunt egali: și deputatul, și alegătorul. Deputatul este responsabil pentru încrederea acordată lui de către alegători.

Toate structurile statale să fie racordate la producătorii de bunuri materiale și spirituale. Statul pentru om și nu omul pentru stat. E necesar ca statul să devină partener egal al omului, al agentului economic.

1.2. Reforma administrativ-teritorială. Ea trebuie să fie:

- a) Bine argumentată în favoarea cetățeanului, moderată din punct de vedere a funcționării tuturor nivelurilor puterii reprezentative și executive și care va asigura ca acest nou sistem administrativ-teritorial să nu aducă incomodități și pierderi cetățeanului;
- b) Argumentate și stabilite funcțiile primarilor, executivelor raionale și responsabilitatea lor față de alegător;
- c) Reforma administrativ-teritorială necesită și o reducere esențială a aparatului

administrativ de stat.

Descentralizarea puterii de stat. Statul nu poate fi implicat în organizarea vieții economice. Probleme social-economice trebuie să fie rezolvate, în general, de către cetățenii liberi.

Organele administrației publice locale să aibă dreptul de a administra bunurile publice și taxele locale și să fie independente în adoptarea deciziilor ce țin de soluționarea problemelor arzătoare ale satului, raionului, orașului.

1.3. Se cere reducerea esențială a Armatei Naționale și formarea ei pe principii de contract. Armata trebuie să fie bine înzestrată, asigurată. Totodată e necesar să reducem cheltuielile financiare și materiale ce țin de întreținerea armatei. Modificarea legislației privind serviciul de alternativă. La echiparea Armatei Naționale, poliției să se dea prioritate folosirii resurselor locale.

1.4. Reforma poliției ține de modernizarea și înzestrarea ei cu cele mai moderne mijloace tehnice de transport, telecomunicații audio și video-tehnică. Pregătirea cadrelor după un sistem modern trebuie să corespundă cerințelor reale ale societății. Reducerea efectivului de polițiști, care nu corespund cerințelor societății și testărilor fizice, trebuie să ducă la sporirea eficacității activității poliției și la ridicarea autorității ei. Salariul unui polițist trebuie să corespundă condițiilor de risc în care își îndeplinește funcția și necesitățile familiei sale.

1.5. UCDM nu numai promite ordinea, ci și o va instaura, va combate corupția și criminalitatea. Educația juridică și pregătirea cetățeanului pentru respectarea legii trebuie să înceapă din primele zile de școală.

1.6. Justiția trebuie să apere interesele cetățeanului și să creeze condiții favorabile pentru activitatea lui.

II. Economia și reformele social-economice

Noi tindem spre economia de piață socială.

2.1. Moldova nu are un program bine determinat pentru soluționarea problemelor economice. Pentru aceasta e necesar:

a) De a adopta o lege care ar permite businessman-ilor să activeze în cadrul organelor de stat fără să degreveză din funcțiile lor de bază;

b) De a aprecia posibilitățile Moldovei în domeniul exportului și prognozării pieții de desfacere pe 5, 10, 15 și 20 ani;

c) De a aprecia ramurile prioritare în economie și de a crea condiții favorabile pentru dezvoltarea lor;

d) Restructurarea poate avea loc numai după soluționarea primelor două probleme. Guvernul trebuie să-și dea darea de seamă unde au fost cheltuite mijloacele primite prin credite internaționale;

e) Guvernului trebuie să i se interzică primirea creditelor ce nu țin de investiții reale în economie;

f) Investitorii autohtoni trebuie să aibă facilități egale cu cele ale investitorilor străini;

g) Guvernul trebuie să promoveze în măsură egală politica sa atât la nivel

macroeconomic, cât și la nivel microeconomic;

h) Parlamentul și guvernul trebuie să protejeze piața țării și să promoveze producătorul autohton. Este inadmisibil faptul că Moldova importă produse agricole care pot fi produse ușor în țara noastră. Aceasta se referă și la mărfurile industriale care tradițional se produceau în țară. Importul trebuie să fie argumentat.

2.2. Pînă la sfîrșitul anului 1998 urmează să fie revizuită activitatea fondurilor de investiții. Toți cetățenii trebuie să știe deținători ai căror acțiuni și acționari ai căror unități economice au devenit. Fondurile de investiții nu pot să-și creeze condiții superbe de viață pe seama cetățenilor și să continue a fi intermediari între deținătorii de acțiuni și societățile pe acțiuni. Această funcție poate s-o îndeplinească Bursa de Valori, iar cei care vor să se numească investitori trebuie să dispună de sursele financiare respective.

2.3. În agricultură fermierii și țăranii pînă la sfîrșitul anului curent trebuie să știe cât și unde le aparține din cota de pămînt și cota valorică. Formele și metodele de organizare a producerii în agricultură le propun singuri fermierii și țăranii. Statul trebuie să protejeze producătorul autohton. Pentru perioada de tranziție trebuie de format un sistem de recepționare a produselor agricole, inclusiv de la fermieri.

2.4. Uniunea Creștin-Democrată din Moldova va propune un nou sistem de creditare a agriculturii, care va prevedea o vacanță pentru achitarea procentului de credit și micșorarea tarifelor de creditare.

2.5. Se va crea un nou mecanism pentru asigurarea fermierilor și țăranilor cu tehnică modernă, inclusiv cu mini-tehnică. Se prevede crearea unor campanii de leasing.

2.6. În industrie e necesar să ne descurcăm cu întreprinderile care staționează. Vom propune și un program de construcție a întreprinderilor mici pentru prelucrarea produselor agricole.

2.7. Noi prevedem reformarea sistemului de impozitare. Actualul sistem prevede numai acumularea (colectarea) resurselor financiare pentru consum și nu prevede stimularea producătorului autohton. Sistemul financiar-bancar trebuie să stimuleze creșterea indicatorilor economici. Barterul trebuie să fie interzis.

2.8. Uniunea Creștin-Democrată din Moldova va susține businessul autohton, în special cel mic și mijlociu. Vom propune un nou mecanism de înregistrare, care la rîndul lor, stimulează numai dezvoltarea birocrăției, și nu a business-ului real.

2.9. Uniunea Creștin-Democrată din Moldova consideră că omul de afaceri, businessman-ul, care asigură prin activitatea sa deschiderea noilor locuri de muncă, trebuie să fie scutit de plata impozitului pe venit proporțional numărului de locuri de muncă deschise pe parcursul perioadei de dare de seamă.

2.10. În economia națională Uniunea Creștin-Democrată din Moldova va crea condiții pentru accelerarea deschiderii noilor locuri de muncă. Șomajul, ca fenomen, trebuie să fie lichidat.

Reformarea economiei urmează să fie făcută substanțial, din rădăcină, deoarece

acțiunile cosmetice nu mai pot să dea vreun rezultat. În acest scop o intervenție aparte trebuie să suporte legislația, care urmează a fi racordată la standardele europene și nu moderată pentru cunoscuți, prieteni și neamuri.

I. Obiectivele social-politice

3.1. Uniunea Creștin-Democrată din Moldova confirmă că cetățeanul care este angajat în serviciu (indiferent de forma de proprietate și de domeniul de activitate) trebuie să fie salarizat. Conducătorii care încalcă această lege trebuie să fie prevăzute articole care nu vor permite neachitate la timp a salariilor, pensiilor, burselor.

3.2. Uniunea Creștin-Democrată din Moldova va propune un nou sistem de asigurare a pensiilor, care deja este aprobat de zeci de ani în țările Europei Occidentale.

3.3. Uniunea Creștin-Democrată din Moldova va crea condiții pentru ca cetățeanul să aibă posibilitatea de a alege medicul, iar cheltuielile medicale vor fi finanțate de un sistem modern de asigurare medicală, juridică.

3.4. Pornind de la faptul că învățământul, educația și cultura trebuie să-l ajute pe om să-și determine viața în condiții libere, să-și găsească locul său în societate, UCDM va susține în deosebi munca pedagogului, îi va crea condiții normale de viață, remunerându-l adecvat. Autoritatea pedagogului va fi restabilită. Vom susține diversitatea formelor de învățământ, reformarea și modernizarea sistemului de învățământ existent. În programul de învățământ se vor introduce, începând cu grădinița, obiectele ce țin de studierea etichetei de comportare în societate și istoria religiei. Școala îl va ajuta pe tînăr să-și determine propria poziție creștină și etică. Vor fi în deosebi susținuți copii talentați, atât în studierea științelor precise, cât și a celor umanitare și cultural-umane.

Uniunea Creștin-Democrată din Moldova va propune un proiect de lege ce va prevedea răspunderea părinților de copiii lor și îi lasă în voia soartei. Copiii nu pot să răspundă de greșelile și de nepăsarea părinților.

Fiind conștient de faptul că familia constituie temelia oricărei societăți, vom pleda pentru consolidarea economică a familiei. Vom elabora programe sociale de ajutoare a familiilor cu mulți copii, a familiilor cu copii invalizi și a familiilor rămase fără întreținător.

În deosebi vom fi preocupați de soluționarea problemelor ce țin de activitatea femeilor și promovarea lor. Educația economică, ecologică și patriotică vor deveni domenii prioritare.

Dragostea de țară, de popor trebuie să devină lucruri sacre pentru fiecare cetățean. Vom implementa în societate o nouă conștiință ecologică. Tot ce am moștenit de la Dumnezeu urmează să fie păstrat cu sfințenie.

3.5. În domeniul culturii vom pleda pentru:

- adoptarea Legii cu privire la cultură;
- reorganizarea învățământului artistic;
- palatele și casele de cultură, teatrele și bibliotecile, ca și monumentele de istorie, artă și cultură, vor fi incluse în lista obiectelor care constituie patrimoniul

național și nu va fi admisă înstrăinarea lor.

O deosebită atenție vom acorda talentelor autohtone, susținerii genurilor de artă pe tot teritoriul republicii.

3.6. UCDM pledează pentru crearea condițiilor egale pentru activitatea mijloacelor de informare în masă.

3.7. Mecanismul economic propus de UCDM va asigura o dezvoltare multilaterală a tinerei generații, va crea condiții pentru ca tineretul Moldovei să se afirme plener în viața țării și pe plan internațional.

a) Se vor crea condițiile respective pentru pregătirea profesională a tineretului, în deosebi ne va preocupa pregătirea cadrelor de înaltă calificare.

b) Se va introduce un sistem de garanție în angajarea tinerilor specialiști după absolvirea instituțiilor de învățământ.

c) Se vor acorda credite pe termen lung tinerelor familii pentru procurarea locuințelor sau construcția caselor individuale.

d) După modelul țărilor dezvoltate, vom elabora și vom promova programe naționale în domeniul politicii de/ și pentru tineret (inclusiv, protecția socială, programe anti-SIDA, anti-drog etc.).

e) Se vor crea condiții optimale pentru o colaborare eficientă a structurilor de tineret din Moldova cu instituții, asociații similare din alte țări.

f) Se vor elabora (și realiza) concepția și programul național de educație a tinerei generații.

g) Societatea are nevoie de cetățeni sănătoși și dornici de a-și menține sănătatea, de aceea cultura fizică și sporturilor beneficia de o atenție prioritară.

h) Va fi susținut sportul de performanță, iar sportivii, care prin rezultate excepționale proslăvesc Moldova la cele mai prestigioase competiții, vor beneficia de spijin real, nu declarativ.

Întru realizarea celor propuse vom adopta:

- Legea despre protecția socială a tineretului;
- Legea despre cultura fizică și sport în Republica Moldova.

Vom obține crearea în Parlament a Comisiei pentru problemele tineretului, iar în cadrul Guvernului – a Ministerului Tineretului și Sportului.

III. Politica externă

În domeniul politicii externe UCDM va considera prioritare următoarele obiective:

1. Intensificarea colaborării cu organizațiile mondiale și europene;
2. Colaborarea reciproc avantajoasă cu statele lumii, sporirea eficienței colaborării cu statele vecine;
3. Folosirea avantajelor geopolitice ale țării pentru intrarea în familia popoarelor Europei;
4. Atragerea în economia țării a investitorilor străini nu prin intermediul Statului, ci prin activitatea agenților economici;
5. Sporirea eficienței colaborării cu organisme internaționale și cu țări concrete în vederea soluționării problemei transnistrene.

Obiectivele propuse vor contribui la afirmarea independenței, suveranității și

integrității teritoriale a Republicii Moldova, vor crea o imagine pozitivă și vor consolida autoritatea țării pe plan internațional.

Acestea sunt punctele esențiale și scopurile U.C.D.M. în actuala campanie electorală.

Noi, democrații creștini, ne asumăm angajamentul de a asigura în țară liniștea și pacea, de a asigura oamenilor un trai decent, de a intra în familia popoarelor Europei.

Ideile programului nostru le vom promova în viață la toate nivelurile politice. Suntem gata să susținem examenul politicii noastre, să răspundem în fața poporului pentru realizarea programului propus.

Noi, creștinii democrați, ne adresăm Dumneavoastră ca împreună să medităm asupra viitorului țării noastre.

Noi știm, ne este dat să muncim împreună în numele societății libere și responsabile din Moldova.

Ajutându-ne reciproc, vom scăpa de sărăcie!
VOTAȚI UNIUNEA CREȘTIN-DEMOCRATĂ DIN MOLDOVA!
VOTAȚI ZIMBRUL!

Sigla constă din figura viguroasă a Zimbrului, acesta simbolizând puterea, forța de muncă și tenacitatea. De astfel, Zimbrul coboară din stema Moldovei. Profilul Zimbrului exprimă, totodată, și credința de a înfăptui lucruri importante.

Fundalul alb simbolizează libertatea.

Zimbrul stă sprijinit cu picioarele în pământ – izvorul belșugului și a rodniciei. Se disting literele U.C.D.: prima, adică U – Uniunea, și cum le atrage pe celelalte două, care se descifrează Creștin-Democrată, astfel constituind un tot întreg.

/Cauza, Nr. 9, 11.03.04/